

Tabelul de sinteză a avizelor
la asupra proiectului Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia privind instituirea
reciprocă a centrelor culturale și activitatea acestora

Nr.	Instituția/autoritatea interesată	Obiecții și propuneri	Argumentarea acceptării/neacceptării obiecțiilor și propunerilor
1.	Comisia politică externă și integrare europeană a Parlamentului Republicii Moldova	Se pronunță în favoarea negocierii.	Se acceptă.
2.	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	<ol style="list-style-type: none"> 1. A revedea traducerea în limba română a proiectului Acordului; 2. Textul proiectului urmează a fi completat cu prevederi ce vizează centrul cultural al părții moldovenești (denumire, locație, de către cine este gestionat, ș.a.), or în lipsa unor astfel de precizări MECC va propune o altă formulare. 3. În textul proiectului se vor substitui următoarele expresii, la cazul gramatical corespunzător: <ul style="list-style-type: none"> - „Moldova” cu „Republica Moldova”; - „Partea moldavă” cu „Partea moldovenească” - „legile și actele normative” cu „legislația” - „Centre” cu „Centre culturale”; 4. La articolul 13 se propune de a exclude sintagma „și dacă ei sunt deținători ai unui pașaport oficial”. 5. Conținutul articolului 18, alineat 1, în limba română diferă de versiunea în limba engleză. Reieșind din aceste considerente, se propune următoarea formulare: <p>„(1) Prezentul Acord va intra în vigoare la data recepționării ultimei notificări în scris, prin canale diplomatice, despre îndeplinirea de către Părți a procedurilor lor interne necesare pentru ratificarea acestuia.”</p> 	<p>Se acceptă. Textul a fost redactat</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
3.	Ministerul Justiției	<ol style="list-style-type: none"> 1) La proiectul HG se recomandă introducerea clauzei de emiteră a actului normativ. 2) La preambulul Acordului se propune rectificarea denumirii Guvernului Republicii Moldova 	<p>Se acceptă. A fost indicat temeiul legal de emiteră: art. 7 din Legea nr. 595 din 24.09.1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova</p> <p>Se acceptă. Sintagma a fost articulată conform textului.</p>

	3) La art. 4 din Acord se sugerează substituirea sintagmei „persoane private” cu cea de „persoane fizice și persoane juridice de drept privat”.	Se acceptă.
	4) La art. 5 sintagma „instituții guvernamentale” urmează a fi înlocuită cu „autorități publice”, iar sintagma „non-guvernamentale” cu „organizații necomerciale”.	Se acceptă parțial. Prima sintagmă a fost substituită, pe când cea de a doua definește mai exact ONG-urile, pentru că nu toate organizațiile necomerciale sunt non-guvernamentale și viceversa.
	5) Se propune reformularea art. 10 în vederea reglementării posibilității închirierii sedilor pentru funcționarea centrelor culturale.	Se acceptă. A fost introdus un nou alineat, care reglementează posibilitatea închirierii sedilor temporare.
	6) La art. 12 se propun următoarele: a) expresia „pentru folosință unică” urmează să fie modificată cu expresia „necesare pentru desfășurarea activității centrelor”; b) expresia „proprietatea, echipamentul și materialele necesare desfășurării activității lor” urmează a fi substituită cu expresia „obiectele destinate echipării și funcționării, precum și obiectele destinate unor prezentări, expoziții și unor scopuri didactice”, iar următorul sub-alineat să fie exclus. c) La alineatul (2) urmează a fi precizată prevederea care ar permite înstrăinarea bunurilor respective, în cazul în care nu va fi necesară restituirea acestora în statul trimițător.	a) Se acceptă. b) Nu se acceptă, deoarece cele două categorii enumerate sunt distincte. Or, proprietatea, echipamentul și materialele necesare sunt pentru activitățile curente, pe când cealaltă categorie de bunuri sunt pentru organizarea unor evenimente. c) Se acceptă. Alineatul (2) al art. 12 a fost reformulat.
	7) La art.13 se atrage atenția asupra faptului că noțiunea de „angajați guvernamentali” nu este reglementată de legislația națională.	Se acceptă.
	8) Art. 14 urmează a fi reformulat în sensul prevederii faptului că membrii personalului centrelor și membrilor familiilor acestora, care nu sunt cetățeni ai statului trimițător și nu au drept de ședere permanentă în statul de reședință, le este aplicabilă legislația muncii și legislația de securitate socială din statul trimițător.	Se acceptă. Articolul a fost reformulat.

		<p>9) La art.15 se va prevedea că fiecare Parte, pe baza principiului de reciprocitate, în conformitate cu legislația sa, va acorda scutire de taxe vamale și de alte taxe sau obligații financiare echivalente taxelor vamale pentru bunurile personale importate sau exportate de către personalul Centrului.</p> <p>10) La art. 16 se propune substituirea sintagmei „Diferențele privind” cu expresia „Divergențele care pot apărea în legătură cu”.</p> <p>11) La art. 17 expresia „la înțelegerea reciprocă a Părților Acordului exprimată în scris” se va înlocui cu cuvintele „cu acordul scris al Părților”.</p>	<p>Se acceptă. Alineatul (1) al articolului 15 a fost reformulat.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>
4.	Ministerul Economiei și Infrastructurii	Comunică susținerea proiectului HG, cu precizarea că proiectul acordului urmează a fi prezentat inclusiv în limba engleză.	Se acceptă.
5	Ministerul Finanțelor	1) Proiectul de hotărâre nu este însoțit de o fundamentare economică, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 442 din 17 iulie 2015, ceea ce face imposibilă estimarea impactului financiar al noilor prevederi asupra bugetului.	Prezentul Acord creează cadrul legal general pentru cooperarea Părților în vederea creării Centrelor Culturale. Conform art. 2 din Acord, condițiile și procedurile deschiderii și activității Filialelor Centrelor vor fi reglementate de protocoale separate, adiționale la prezentul Acord. Respectiv Protocolul vor include estimarea cheltuielilor necesare pentru înființarea Centrelor, fiecare Protocol urmând a fi supus procedurilor naționale interne, similare procedurilor realizate pentru prezentul Acord (prevederile art. 17 ale Acordului).
		2) Se propune excluderea art. 12 din proiectul Acordului, deoarece conform art. 103, pct. 20) din Codul Fiscal nr. 1163-XIII din 24.04.1997 și art. 28, lit. j) din Legea nr. 1380-XIII din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal sunt scutite de taxa pe valoare adăugată și taxa vamală producția de carte și publicațiile periodice, materialele didactice pentru instituțiile de învățământ și curative.	Nu se acceptă, deoarece la art. 12 nu sunt enumerate doar materialele didactice, dar și echipamentul și alte materiale necesare activității centrelor culturale. Totodată, legislația fiscală națională poate fi modificată, pe când Acordul va rămâne în vigoare pentru o perioadă de 5 ani, cu

		posibilitatea de prelungire, și prin urmare trebuie să existe garanția că aceste bunuri importate vor fi scutite de taxe vamale și alte taxe de import.
	<p>3) Se propune excluderea art. 15 din proiectul Acordului, dat fiind faptul că potrivit art. 5 din Legea nr. 1569-XV din 20.12.2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice, acestea au dreptul să introducă pe teritoriul Republicii Moldova, fără achitarea drepturilor de import, obiecte de uz personal, precum și alte bunuri a căror valoare în vamă nu depășește 300 de euro și care nu sunt destinate activității comerciale sau de producție. Totodată, potrivit art. 69, al. (2)² din Codul Vamal se permite cetățenilor străini să plaseze bunuri de uz personal și un mijloc de transport sub regimul vamal de admitere temporară pe perioada implicării lor în implementarea proiectelor de dezvoltare sau de asistență tehnică externă.</p>	<p>Nu se acceptă, deoarece art. 15 reglementează, pe baza principiului de reciprocitate, facilitățile fiscale și vamale pentru bunurile personale importate sau exportate de către personalul centrului. În cazul în care persoanele angajate în Centre și familiile acestora se află în deplasări de lungă durată pe teritoriul celeilalte Părți, obiectele de uz personal importate pot depăși suma de 300 euro. Totodată, cadrul legal național vizează facilități pentru toate persoanele străine, indiferent de statutul și perioada activității lor, pe când la alineatul (2) al art. 15 din proiectul Acordului se precizează că „Acele înlesniri vor fi aplicate doar pe parcursul perioadei de funcționare a personalului în Centre. Înlesnirile sus-menționate vor fi aplicate numai personalului Centrelor, care este domiciliat în statul-gazdă doar cu scopul îndeplinirii funcțiilor lor”.</p>
	<p>4) Se consideră oportună revizuirea art. 15, al. (2) din proiectul Acordului în partea ce ține de beneficiarii înlesnirilor propuse, astfel încât să fie specificat expres că dispozițiile respective nu se aplică cetățenilor statului-gazdă.</p>	<p>Se acceptă. La art. 13, aln. (1) se menționează că personalul centrelor „poate fi constituit din cetățeni ai statului trimițător, precum și din cetățeni ai statului de reședință”, iar la art. 15, al. (2) se specifică că înlesnirile se aplică doar personalul Centrului, cetățeni ai statului trimițător.</p>
	<p>5) Nu este clară modalitatea de implementare a programelor de instruire a studenților și elevilor de către Centrul cultural. Totodată, studenții moldoveni deja beneficiază de burse din partea statului țure,</p>	<p>Printre activitățile Centrului cultural, stipulate la art. 6, al. (1) din proiectul Acordului, nu se regăsește „implementarea</p>

	conform Protocolului de cooperare în domeniul educației între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia (Ankara, 1 noiembrie 2012).	programelor de instruire”, ci „acordarea asistenței pentru implementarea programelor de instruire a studenților și elevilor străini”. Respectivul proiect de Acord nu reglementează programul de burse al Republicii Turcia pentru cetățenii moldoveni. Centrele culturale vor susține studierea limbii române și respectiv limbii turce, pentru toți doritorii.	
	6) Urmează a fi specificat numărul angajaților guvernamentali ai Centrului cultural al Republicii Moldova în Republica Turcia, în cazul finanțării cheltuielilor de personal.	Nu se acceptă. La această etapă este prematur să indicăm numărul personalului centrului. Or, conform art. 13, al. (2) din proiectul Acordului: „Numărul de personal al Centrelor va fi stabilit în bază rezonabilă, cu acordul reciproc al Părților”.	
	7) Ținând cont de cele menționate, precum și de faptul că proiectul de hotărâre nu este însoțit cu calcule în vederea estimării impactului financiar asupra bugetului; Ministerul Finanțelor este în imposibilitate de a susține proiectul în versiunea propusă.	Prezentul Acord creează doar cadrul legal general pentru cooperarea Părților în vederea creării Centrelor Culturale. Conform art. 2 din Acord condițiile și procedurile deschiderii și activității Filialelor Centrelor vor fi reglementate de protocoale separate, adiționale la prezentul Acord. Respectiv, Protocoalele vor include estimarea cheltuielilor necesare pentru înființarea Centrelor, fiecare Protocol urmând a fi supus procedurilor naționale interne, similare procedurilor realizate pentru prezentul Acord.	
Ministerul Afacerilor Interne	1) În alineatul 3 din Preambul sintagma „între popoarele Republicii Moldova și Republicii Turcia în aspect politice, economice și științifice și de învățământ” să fie înlocuită cu sintagma „între Părți în domeniul științific, cultural și de învățământ”. 2) În text sintagma „Partea moldavă” să fie substituită cu sintagma	Se acceptă	
		Se acceptă	

	„Partea moldovenească”, precum și folosirea denumirii oficiale a statelor Părților (<i>Republica Moldova</i> și nu <i>Moldova</i> , de exemplu).	
	<p>3) La art. 6 alin. (1) pct. 12, considerăm oportună revizuirea sintagmei „serviciilor de bibliotecă” și parafrizarea acesteia.</p> <p>4) Considerăm relevantă excluderea alin. (5) din art. 13, deoarece Legea nr.180 cu privire la migrația de muncă din 10.07.2008, prevede în mod expres în art. 6 alin (7) că nu este necesară obținerea dreptului la muncă pentru: <u>specialiști sosiți în baza tratatelor internaționale în domeniul la care Republica Moldova este parte.</u></p>	Se acceptă
	<p>5) În aceeași ordine de idei menționăm că prevederile alineatului (5) art. 13 sunt ambigue, deoarece alin. (1) al aceluiași articol prevede că personalul Centrelor poate fi constituit doar din cetățenii Părții gazdă și din cetățenii Părții trimitătoare, pe când acest alineat se referă la străini. Astfel, nu este clar cine cade sub incidența prevederilor alin. (5). Totodată, dat fiind faptul că Acordul dat este unul bilateral și se răsfrânge doar asupra cetățenilor statelor Părți, se consideră judicios ca regimul de ședere, de muncă și de evidență a străinilor care urmează a fi angajați pentru activitățile Centrului Cultural să fie reglementat de legislația națională a statelor gazdă.</p> <p>6) Suplimentar, la alin. (1) art. 13 urmează a fi revizuită noțiunea de „pașaport oficial” și expunerea exactă a tipului de pașaport care urmează a fi eliberat Directorului și Directorului adjunct al Centrului Cultural, dat fiind faptul că legislația Republicii Moldova nu reglementează un astfel de act de identitate.</p> <p>La fel, urmează a fi stipulat statutul pe care îl vor deține membrii de familie ai Directorului și Directorului adjunct al Centrului Cultural.</p>	<p>Noțiunea a fost exclusă la propunerea MAE și IE.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă. Au fost revizuite noțiunile respective.</p>